

EU-
DEMOKRATIA
A
KÄYTÄNNÖSSÄ

Vaikuta kansalaisaloitteella

Eurooppalainen
kansalais-
aloite

OSIO 1: Lyhyt johdanto Euroopan unioniin

LUOKKAHUONETEHTÄVÄ

EU:N ARVOT

EU:n ytimessä on kuusi keskeistä arvoa. Lissabonin sopimus selittää ne seuraavasti:

”Unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.”

Lissabonin sopimuksen 2 artikla

Katso alla luetellut EU:n arvot. Asettakaa nämä arvot tärkeysjärjestykseen omassa ryhmässänne.

- Ihmisarvo....
- Vapaus....
- Demokratia....
- Tasa-arvo....
- Kansanvalta....
- Ihmisoikeudet....

Lisää alla olevaan tilaan huomautuksia siitä, miksi laitoitte ne tähän järjestykseen. Pyri määrittelemään, mitä kukin termi merkitsee sinulle. Keskustelkaa sitten ideoistanne muun luokan kanssa. Voit käyttää apunasi sivun 29 selityksiä.

SCHENGEN-ALUE

Kuinka monta jäsentä Schengen-alueella mielestäsi on? Kirjoita jäsenet alla olevaan ruutuun. Käytä karttaa apunasi (Schengen-alueen maat ovat sinisellä):

Schengen-alueen jäsenet (tammikuu 2023)

Mitkä maat ovat vihreitä? Miksi?

NELJÄ VAPAUTTA

Opettajasi määrää sinulle yhden EU:n neljästä vapaudesta (tavarat, pääoma, palvelut, ihmiset). Lisää saamaasi vapautteen liittyen huomautuksia seuraavien otsikoiden alle ja kerro sitten luokalle:

- 1) Mitä etuja siitä on yrityksille?

- 2) Mitä hyötyä siitä on EU:n kansalaisille?

- 3) Miten olet hyötynyt henkilökohtaisesti?

EU:N TOIMINTA-ALAT

Alla oleva taulukko esittää muutamia EU:n toiminta-aloista:

Tulliliitto	Kalanviljelylaitokset	Perusoikeudet
Kilpailusäännöt	Ympäristö	Kansanterveys
Rahapolitiikka	Kuluttajansuoja	Tutkimus ja avaruus
Kauppa	Liikenne	Euroopan laajuinen liikenneverkko
Merikasvit ja -eläimet	Energia	Oikeusasiat
	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	Maatalous
	Sisämarkkinat	Maahanmuutto ja sisäasiat
		Humanitaarinen apu ja pelastuspalvelu

Mihin toiminta-aloihin seuraavat kuuluvat?

1. Saat vähintään kahden vuoden takuun, kun ostat uuden kannettavan tietokoneen.
2. Jos lentosi myöhästyy pahasti tai peruuntuu, saat korvauksen.
3. Yhdessä EU-maassa saamasi tutkinto tunnustetaan toisessa EU-maassa.
4. Kokoaikainen työntekijä saa vähintään 20 päivää vapaata vuodessa.
5. Suurin sallittu määrä turskaa, jonka kalastaja saa pyytää.
6. Energiämäärä (kaasu/sähkö), jonka on saatava uusiutuvista energialähteistä, kuten aurinko- ja tuulienergiasta.
7. Pienhiukkasten suurin sallittu määrä ilmassa.

MUISTIINPANOJA

A large empty rectangular box with a blue border, intended for students to write their notes or reflections.

OPPITUNNIN YHTEENVETO

TÄRKEÄT SOPIMUKSET

Euroopan unioni sellaisena kuin sen nykyään tunnemme on seurausta useista sen jäsenvaltioiden solmimista sopimuksista. Vastaa seuraaviin kysymyksiin käyttämällä apuna sivun 26 tietokoostetta tai internetiä.

Esimerkki 1) Laita seuraavat sopimukset (a–e) oikeaan aikajärjestykseen (1–5):

- a) Maastrichtin sopimus
- b) Pariisin sopimus
- c) Schengenin sopimus
- d) Rooman sopimus
- e) Lissabonin sopimus

1: ____ 2: ____ 3: ____ 4: ____ 5: ____

Esimerkki 2) Mitä yllä olevista sopimuksista (a–e) kukin alla oleva teksti kuvaa?

- I. Tämä sopimus oli yritysten varmistaa rauha Euroopassa toisen maailmansodan jälkeen. .... [_]
- II. Tällä sopimuksella otettiin käyttöön eurooppalainen kansalaisaloite. .... [_]
- III. Tämä sopimus mahdollisti liikkumisen EU-maiden välillä ilman rajatarkastuksia. .... [_]
- IV. Tällä sopimuksella perustettiin Euroopan talousyhteisö. .... [_]
- V. Tällä sopimuksella luotiin käsite Euroopan kansalaisuudesta. .... [_]

EU:N ARVOT

Esimerkki 3) Etsi verkosta jokaisen alla mainitun arvon osalta tietoa EU:n toimenpiteitä, jotka liittyvät kyseisten arvojen edistämiseen tai suojelemiseen.

- a) Ihmisarvo
- b) Vapaus
- c) Demokratia
- d) Tasa-arvo
- e) Kansanvalta
- f) Ihmisoikeudet

Valmistaudu kertomaan vastauksesi ryhmällesi seuraavan osion alussa.

SCHENGEN-ALUE

Schengen-alue koostuu Euroopan maista, jotka ovat sopineet poistavansa rajatarkastukset väliltään.

Esimerkki 4) Päätä kukin seuraavista väitteistä kohdalta, onko se tosi (T) vai epätosi (E)

- a) Kaikki Schengen-maat ovat EU:n täysjäseniä. ...
- b) Tällä hetkellä Schengen-alueen jäseniä on 27. ...
- c) Et tarvitse minkäänlaista henkilötodistusta matkustaessasi Schengen-alueella. ...
- d) Jos olet EU-kansalainen, joka matkustaa Kreikasta Viroon maanteitse, sinun on käytävä rajatarkastuksessa matkallasi. ...
- e) Asut Espanjassa, ja ystäväsi saapuu vierailulle Ecuadorista. Hän saa viisumin ja saapuu turvallisesti Espanjaan. Yhdessä päätätte lentää tapaamaan toista ystävää Ranskaan muutamaksi päiväksi. Ystäväsi on haettava toista viisumia. ...

SISÄMARKKINAT JA TULLILIITTO

EU:n tavoitteena on tarjota EU:n kansalaisille mahdollisuus opiskella, asua, tehdä ostoksia, työskennellä ja jäädä eläkkeelle missä tahansa EU-maassa ja nauttia kaikkien unionin maiden tuotteista. Tätä varten se varmistaa tavaroiden, palvelujen, pääoman ja ihmisten vapaan liikkuvuuden EU:n sisämarkkinoilla. Poistamalla teknisiä, oikeudellisia ja byrokraattisia esteitä EU antaa kansalaisille mahdollisuuden käydä kauppaa ja harjoittaa liiketoimintaa vapaasti.

Sijoittautumisvapaus sallii EU:n kansalaisten perustaa yrityksiä muissa EU-maissa.

Esimerkki 5) Päätä kunkin seuraavan väittämän osalta, mitä vapautta tai vapauksia siinä käytetään. Ympyröi vastauksesi.

- a) Päätät ostaa loma-asunnon toisesta EU-maasta ja aiot oleskella siellä säännöllisin väliajoin ympäri vuoden.
Tavarat/palvelut/pääoma/ihmiset/perustaminen.
- b) Työskentelet kääntäjänä kotimaassasi ja teet töitä asiakkaille kaikkialta EU:sta ja saat näiltä maksun palveluistasi.
Tavarat/palvelut/pääoma/ihmiset/perustaminen.
- c) Haluat laajentaa liiketoimintaasi ostamalla yrityksen EU-naapurimaasta ja lähettää tuotteitasi sinne myyntiin. Tavarat/palvelut/pääoma/ihmiset/perustaminen.
- d) Olet oliiviöljyn tuottaja ja avaat verkkokaupan myydäksesi tuotteitasi suoraan tilaltasi.
Tavarat/palvelut/pääoma/ihmiset/perustaminen.
- e) Menet opiskelemaan toisen EU-maan yliopistoon. Kun olet siellä, ala tehdä osa-aikatyötä ravintolassa iltaisin. Tavarat/palvelut/pääoma/ihmiset/perustaminen.

EU:N TOIMINTA-ALAT

Euroopan unioni voi toimia vain niillä aloilla, joille sen jäsenmaat ovat sille EU-sopimusten kautta antaneet luvan.

Esimerkki 6) Sivulla 30 oleva taulukko esittelee muutamia joitakin EU:n toiminta-aloja. Valitse kolme näistä alueista ja etsi verkosta yksi esimerkki EU:n kullekin toiminta-alalle hyväksymistä oikeussäännöksistä/laeista. Voit tehdä Googe-haun ”EU-lainsäädäntö, joka koskee...”.

Esimerkki 7) EU:lla on kolme toimivaltaperiaatetta. Täytä puuttuva toimivaltaperiaate:

- ..... toimivallan periaate, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat laatia lakeja ja ottaa käyttöön laillisesti sitovia toimenpiteitä, jos unioni ei ole tehnyt niin.
- ..... toimivallan periaate, jonka mukaan EU toteuttaa toimenpiteitä, jotka tukevat tai täydentävät jäsenvaltioiden politiikkaa.
- ..... toimivallan periaate, jonka mukaan vain unioni voi luoda lainsäädäntöä ja jäsenvaltiot voivat vain panna sen täytäntöön.

VALMISTAUDU SEURAAVAAN OPPITUNTIIN

Seuraavalla oppitunnilla tarkastelet, miten demokratia toimii Euroopan unionissa. Tarkista ennen oppituntia, voitko vastata seuraaviin kysymyksiin. Valmistaudu keskustelemaan niistä muiden oppilaiden kanssa.

- Kuka on edustajasi Euroopan parlamentissa?
- Milloin seuraavat eurovaalit järjestetään?
- Kuinka vanha sinun tulee olla voidaksesi äänestää eurovaaleissa?
- Jos asut toisessa EU-maassa, voitko silti äänestää eurovaaleissa?
- Kuka säätää lait maassasi ja miten ne hyväksytään?

Linkkejä lisätietoihin (kaikki sivustot ovat saatavilla virallisilla kielillä, ja voit yksinkertaisesti valita sisällön omalla kielelläsi).

[Euroopan unionin historia](#)

[Ihmisoikeudet Euroopan unionissa](#)

[Euroopan unionin symbolit](#)

[Euroopan unionin jäsenet](#)

VALINNAINEN TEHTÄVÄ

Kirjoita seuraavaa oppituntia varten muistiin asioita, joita kohtaat arkielämässäsi ja joihin EU:n lainsäädäntö on vaikuttanut. Valmistaudu keskustelemaan havaitsemistasi asioista seuraavalla oppitunnilla.

OSIO 2: Demokratia Euroopan unionissa

LUOKKAHUONETEHTÄVÄ

EU:N PÄÄTÖKSENTEKOELIMET

Opettajasi selittää Euroopan unionin kolme tärkeintä päätöksentekuelintä. Voit käyttää apuna seuraavia tietoruutuja.

Mitä Euroopan komissio tekee?

Ehdottaa uusia lakeja

Euroopan komissio on ainoa EU:n toimielin, jolla on oikeus ehdottaa Euroopan parlamentin ja EU:n neuvoston hyväksyttäväksi lakeja, jotka

- suojelevat EU:n ja sen kansalaisten etuja asioissa, joihin ei voida puuttua tehokkaasti kansallisella tasolla
- muokataan teknisiltä tiedoiltaan paikkansa pitäviksi kuulemalla asiantuntijoita ja yleisöä.

Hallinnoi EU-politiikkaa ja jakaa EU-rahoitusta

- Asettaa EU:n menojen painopistealueet yhdessä neuvoston ja parlamentin kanssa.
- Laatii vuosittaiset menoarviot parlamentin ja neuvoston hyväksyttäväksi.
- Valvoo varojen käyttöä tilintarkastustuomioistuimen valvonnassa.

Valvoo EU:n lainsäädäntöä

- Varmistaa yhdessä EU:n tuomioistuimen kanssa, että EU-lainsäädäntöä sovelletaan asianmukaisesti kaikissa jäsenmaissa.

Edustaa EU:ta kansainvälisesti

- Puhuu kaikkien EU-maiden puolesta kansainvälisissä elimissä, erityisesti kauppapolitiikan ja humanitaarisen avun aloilla.
- Neuvottelee kansainvälisiä sopimuksia EU:n puolesta.

Kokoonpano

Poliittiseen johtoon kuuluu 27 komissaaria (yksi kustakin EU-maasta), joita johtaa komission puheenjohtaja, joka päättää, kuka on vastuussa mistäkin politiikan alueesta. Puheenjohtajan nimittää Eurooppa-neuvosto (johon kuuluvat kunkin EU-maan valtionpäämiehet tai hallitusten päämiehet) ottaen huomioon Euroopan parlamentin vaalien tulokset. Tämän jälkeen Euroopan parlamentti hyväksyy hänet. Muut jäsenet ovat maidensa nimeämiä, ja he käyvät läpi hyväksymismenettelyn, johon osallistuvat uusi puheenjohtaja, Euroopan parlamentti ja Eurooppa-neuvosto.

[Euroopan komissio](#)

Mitä EU:n neuvosto tekee?

- Neuvottelee ja hyväksyy EU:n lainsäädäntöä
- Neuvosto on tärkeä päätöksentekijä EU:ssa.
- Se neuvottelee ja hyväksyy lainsäädäntöä useimmiten yhdessä Euroopan parlamentin kanssa, ja se koostuu kaikkien EU-maiden ministereistä.
- Koordinoi jäsenvaltioiden politiikkaa.

Neuvosto vastaa jäsenvaltioiden poliittisten toimien koordinoinnista tietyillä aloilla, kuten seuraavilla:

- talous- ja finanssipolitiikka
- koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu
- työllisyyspolitiikka.

Kehittää EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa

Neuvosto määrittelee EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja toteuttaa sitä Eurooppa-neuvoston antamien suuntaviivojen pohjalta. Tähän sisältyvät myös EU:n kehitys- ja humanitaarinen apu, puolustus ja kauppa.

Tekee kansainvälisiä sopimuksia

Neuvosto valtuuttaa komission neuvottelemaan EU:n puolesta EU-maiden ja EU:n ulkopuolisten maiden sekä kansainvälisten organisaatioiden välisistä sopimuksista. Neuvottelujen päätteeksi neuvosto päättää sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä.

Hyväksyy EU:n talousarvion

Neuvosto hyväksyy EU:n talousarvion yhdessä parlamentin kanssa.

Budjettikausi on kalenterivuoden pituinen. Talousarvio hyväksytään yleensä joulukuussa, ja sitä aletaan toteuttaa seuraavan vuoden tammikuun 1. päivänä.

[Neuvosto](#)

Mitä Euroopan parlamentti tekee?

Säätää lakeja

- Hyväksyy Euroopan komission ehdotuksiin perustuvaa EU-lainsäädäntöä yhdessä EU:n neuvoston kanssa
- Päätää kansainvälisistä sopimuksista
- Päätää EU:n laajentumisista
- Arvioi Euroopan komission työohjelmaa ja pyytää komissiolta lainsäädäntöesityksiä

Valvoo

- Toimii kaikkien EU:n toimielimien demokraattisena valvojana
- Valitsee Euroopan komission puheenjohtajan ja hyväksyy uuden komission kokonaisuudessaan Kykenee äänestämään epäluottamuslauseesta ja siten pakottamaan komission eroamaan
- Myöntää vastuuvapauden eli hyväksyy EU:n talousarvioiden käytön
- Käsittelee kansalaisten vetoomukset ja tarvittaessa aloittaa tutkinnan
- Käy rahapoliittista keskustelua Euroopan keskuspankin kanssa
- Esittää kysymyksiä komissiolle ja neuvostolle
- Tarkkailee vaaleja

Laati talousarvion

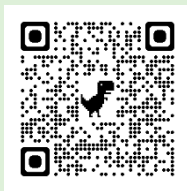
- Päätää EU:n talousarviosta yhdessä neuvoston kanssa
- Hyväksyy EU:n pitkän aikavälin talousarvion eli monivuotisen rahoituskehityksen

Kokoonpano

Vaalit järjestetään 5 vuoden välein. Kustakin maasta valittavien parlamentin jäsenten lukumäärä on suurin piirtein suhteutettu maan väkilukuun. Yhdelläkään maalla ei voi olla Euroopan parlamentissa vähempää kuin 6 eikä enempää kuin 96 jäsentä, ja jäsenten kokonaismäärä voi olla enintään 705 (704 jäsentä + puhemies). Euroopan parlamentin jäsenet on ryhmitelty poliittisen kannan, ei kansallisuuden, mukaan.

Puheenjohtaja edustaa parlamenttia EU:n muissa toimielimissä ja ulkomaailmalle ja antaa lopullisen hyväksynnän EU:n talousarviolle.

[Euroopan unionin parlamentti](#)

MUISTIINPANOJA

A large, empty rectangular box with a thin blue border, intended for students to write their notes or reflections.

OPPITUNNIN YHTEENVETO

PÄÄASIAALLISET EUROOPAN UNIONISSA PÄÄTÖKSIÄ TEKEVÄT ELIMET

EU:ssa päätöksentekoon osallistuu seuraavat kolme keskeistä toimielintä: Nämä ovat Euroopan komissio, Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto.

Esimerkki 1) Mitä seuraavista elimistä kuvataan alla? Kirjoita komissiolle "K", parlamentille "P" ja neuvostolle "N".

Muista, että voit etsiä tietoa internetistä.

- a) Näissä elimissä on 27 jäsentä. .... ( )
- b) EU:n kansalaiset äänestävät suoraan tämän elimen jäseniä. .... ( )
- c) Tämä elin ehdottaa lakeja. .... ( )
- d) Tämä elin koostuu yhdestä ministeristä kustakin jäsenvaltiosta. .... ( )
- e) Näiden kahden elimen on sovittava laista, jotta se hyväksytään. .... ( )
- f) Jokainen tämän elimen jäsen vastaa eri politiikan alueista. .... ( )
- g) Tämä elin on vastuussa muiden EU:n elinten valvonnasta. .... ( )
- h) Nämä kaksi elintä hyväksyvät EU:n talousarvion. .... ( )

Euroopan unionissa valtiomme ja paikallishallintomme ovat demokraattisia. On kuitenkin olemassa muita tapoja hallita valtiota. Käytä internetiä tai sanakirjaa apunasi seuraavassa harjoituksessa.

Esimerkki 2) Yhdistä vasemmalla oleva hallintojärjestelmä oikealla olevaan määritelmään.

a) Anarkia	1. Hallitusmuoto, jossa perimysjärjestyksen mukaan vallan saanut hallitsija hallitsee itsenäisesti. Hänen vallallaan ei ole rajoja.
b) Ehdoton monarkia	2. Hallitusmuoto, jolle on ominaista valitsematon johtaja tai johtajaryhmä, jolla on valtion vallankäyttöoikeus vähäisin rajoituksin. Johtoa tukee usein armeija.
c) Teokratia	3. Vapaasti perustettu yhteiskunta, jossa ei ole viranomaisia tai hallintoelintä.
d) Oligarkia	4. Valtiota hallitsee suoraan Jumalan ohjauksessa oleva johtaja tai virkamiehet, joiden katsotaan olevan Jumalan ohjaamia.
e) Diktatuuri	5. Yhteiskunta, jota hallitsevat tai hallitsevat ihmiset, joilla on suuri varallisuus tai suuret tulot.
f) Plutokratia	6. Valtarakenteen muoto, jossa valta on pienellä määrällä ihmisiä.

EU:N LAINSÄÄDÄNTÖPROSESSI

Uudet lait EU:ssa laaditaan yleensä vakiomenettelyllä, johon osallistuvat kolme EU:n lainsäädäntöelintä: Euroopan komissio, Euroopan parlamentti ja EU:n neuvosto.

Esimerkki 3) Lue seuraavat väitteet ja päätä, ovatko ne tosia (T) vai epätosia (E). Jos ne ovat epätosia, ole valmis selittämään, miksi näin on.

- a) Kaikki kolme toimielintä voivat panna lainsäädäntöprosessin alulle. .... ( )
- b) Jotta laki hyväksyttäisiin, parlamentin ja komission on hyväksyttävä se. .... ( )
- c) Sekä parlamentti että neuvosto voivat muuttaa ehdotuksia. .... ( )
- d) Ennen ehdotuksen tekemistä järjestetään kuulemisprosessi. .... ( )
- e) EU voi säätää lakeja mistä tahansa valitsemastaan asiasta. .... ( )

EUROOPPALAINEN KANSAL AISALOITE

Eurooppalainen kansalaisaloite (European Citizens' Initiative, ECI) tarjoaa Euroopan kansalaisille keinon vaikuttaa EU:n politiikkaan. Se on osallistavan demokratian muoto.

Jokainen Euroopan kansalainen, joka on tarpeeksi vanha äänestääkseen EU-vaaleissa, voi panna alulle ECI:n tai tukea sitä. EU-vaaleissa äänestämisen ikäraja voi vaihdella: useimmissa maissa se on 18, Kreikassa 17 ja Itävallassa, Maltalla ja Belgiassa 16 (toukokuun 2023 tilanne). EU-maat voivat laskea ECI:n tukikäräjän 16 vuoteen; Viro ja Saksa ovat tehneet niin. Tarkista maasi viimeisin tilanne osoitteesta https://europa.eu/citizens-initiative/data-requirements_fi

VALMISTAUDU SEURAAVAAN OPPITUNTIIN

Ole valmis keskustelemaan seuraavista asioista opiskelutovereiden kanssa:

- 1) Kuinka paljon kiinnität huomiota Euroopan unionin toimintaan? Seuraatko unionia sosiaalisessa mediassa tai uutisissa?
- 2) Onko tapa, jolla Euroopan unioni tekee päätökset, mielestäsi demokraattinen?
- 3) Miten Euroopan unionista voitaisiin mielestäsi tehdä demokraattisempi?
- 4) Onko jokin asia mielestäsi hyvä idea aloitteeksi?

Siirry osoitteeseen https://europa.eu/citizens-initiative_fi. Vieritä sivua alaspäin, jotta näet joitain uudempia aloitteita, tai käytä "Etsi aloite" -välilehteä hakemiseen. Etsi aloite, jota olisit valmis tukemaan. Valmistaudu seuraavaa oppituntia varten selittämään, miksi kannattaisit tätä aloitetta. Mitä tiedät jo aiheesta?

VALINNAINEN TEHTÄVÄ

Tee lyhyt kysely koulukavereillesi saadaksesi selville, kuinka paljon he tietävät Euroopan unionin toimintatavoista ja siitä, mistä asioista EU vastaa. Analysoi kyselyn vastauksia ja keskustele tuloksista luokan kanssa.

OSIO 3: Eurooppalainen kansalaisaloite (ECI)

LUOKKAHUONETEHTÄVÄ

EUROOPPALAISEN KANSAL AISALOITTEEN SÄÄNNÖT

Eurooppalainen kansalaisaloite on osallistavan demokratian muoto. Se tarjoaa EU:n kansalaisille tavan vaikuttaa lakien ja poliittisten toimien muotoiluun EU:ssa. Kaikki riittävän vanhat ja EU-vaaleissa äänioikeutetut voivat rekisteröidä aloitteen (jos se täyttää tietyt kriteerit). Rekisteröinnin edellyttämät vaiheet ovat seuraavat:

- 1) Etsi toiset kuudesta muusta EU-maasta kuusi henkilöä, jotka ovat äänioikeutettuja Euroopan parlamentin vaaleissa ja jotka muodostavat tiimin kansasi.
- 2) Määritellä tavoitteenne ja pyytäkää Euroopan komissiota rekisteröimään aloite.
- 3) Myönteisen päätöksen jälkeen aloite julkaistaan ECI:n verkkosivuilla.
- 4) Kerätkää vähintään miljoona allekirjoitusta vähintään seitsemästä EU-maasta 12 kuukauden kuluessa (verkossa tai paperilomakkeilla).
- 5) Hankkikaa kansallisten viranomaisten vahvistamat tuenilmaukset.
- 6) Lähettäkää aloitteenne komissiolle.
- 7) Tapaaminen komission kanssa.
- 8) Julkinen kuulemistilaisuus Euroopan parlamentissa.
- 9) Euroopan komission vastaus.
- 10) Komission suorittama ehdotettujen toimien seuranta tarvittaessa.

MITEN KEHITTÄISIT KAMPANJAN? TEE MUISTIINPANOJA.

- Minkä nimen antaisit kampanjalle?
- Mitä tekisit löytääksesi kumppaneita kuudesta muusta EU-maasta?
- Mihin saattaisit tarvita rahaa?
- Miten keräisit varoja kampanjaasi varten?
- Miten ”myisit” ideasi allekirjoitusten saamiseksi?
- Miten saisit medialta huomiota?

OPPITUNNIN YHTEENVETO

Esimerkki 1) Osana oppitunnin 2 kotitehtävää sinua pyydettiin päättämään aloitteesta, jota voisit äänestää. Palaa tähän aloitteeseen ja sen verkkosivustoon ja tee muistiinpanoja seuraavista seikoista:

- 1) Mikä sai sinut kiinnostumaan aloitteesta alun perin?
- 2) Mitä menetelmiä sen järjestäjät käyttivät vakuuttaakseen sinut? Mieti, mitä he käyttivät väittämiensä tukena. Mitä ilmaisuja he käyttivät? Miten he käyttivät kuvia ja grafiikkaa? Minkälaisen vaikutelman nämä kaikki elementit tekivät sinuun?

Tee muistiinpanoja alla oleviin ruutuihin.

Teksti

Kuvat/video

Grafiikka

Muut

VALMISTAUDU SEURAAVAAN OPPITUNTIIN

Esimerkki 2) Siirry osoitteeseen [https://europa.eu/citizens-initiative/find-initiative_fi?STATUS\[0\]=ANSWERED](https://europa.eu/citizens-initiative/find-initiative_fi?STATUS[0]=ANSWERED), josta löydät aloitteet, joihin komissio on vastannut. Tarkastele joitain niistä ja tutustu niiden verkkosivustoihin, jos aloitteilla on sellainen. Mikä mielestäsi teki aloitteista menestyviä? Valmistaudu keskustelemaan niistä seuraavan oppitunnin alussa.

Esimerkki 3) Ajattele kampanjaa, jota äänestit viime oppitunnilla. Jos sinun pitäisi toteuttaa kampanja, miten yrittäisit saada sen onnistumaan? Ajattele toimenpiteitä, joita voit tehdä sekä verkossa että sen ulkopuolella. Tee muistiinpanoja alla olevaan tilaan.

VALINNAINEN TEHTÄVÄ

Tee ehdotuslaatikko tai järjestä kysely verkossa selvittääksesi, mistä aiheista muut koulusi oppilaat ovat huolissaan Euroopan tasolla. Mitä sait selville?

OSIO 4: Eurooppalaisen kansalaisaloitteen laatiminen ja mainostaminen

LUOKKAHUONETEHTÄVÄ

LÄHESTYMISTAPOJA SUOSTUTTELUUN

Logiikka:

Onko ideassa järkeä? Onko vaaditun toiminnan ja esimerkiksi yhteiskunnan/talouden/arkielämän/terveyden parantamisen välillä suora yhteys?

Tunteet:

Pelkäävätkö ihmiset kyseistä asiaa? Kuinka paljon paremmaksi he tuntevat olonsa, jos ongelma ratkaistaan? Miltä heistä tuntuu, jos asiaa ei ratkaista tai jos he eivät tee mitään? Voivatko ihmiset samaistua ongelmaan? Onko asia toivoa herättävä?

Etiikka:

Onko kyseessä moraalikysymys? Onko asia moraalisesti väärin? Pitäisikö meidän ratkaista asia yksinkertaisesti siksi, että se on oikein (vaikka siitä voi aiheutua kustannuksia)?

Uskottavuus:

Onko olemassa luotettavia lähteitä, jotka tukevat ehdotustasi (tiede, tutkimus jne.)? Onko henkilöitä tai ryhmiä, joita ihailamme tai kunnioitamme (ja jotka ovat osoittaneet olevansa asiantuntevia) ja jotka ovat ottaneet asiaan samanlaisen kannan tai jotka ovat mukana toiminnassa?

LUOKKAHUONETEHTÄVÄ: YHTEISEN POHJAN LÖYTÄMINEN

Yhteisen pohjan löytäminen ja eri osapuolten eri näkökulmien ymmärtäminen on keskeistä EU-lainsäädäntöä laadittaessa. Tämä koskee myös kansalaisten ECI:n avulla käynnistämää ideaa laiksi. Jos eurooppalainen kansalaisaloite onnistuu keräämään miljoona allekirjoitusta ja komissio päättää esittää lainsäädäntöehdotuksen, lainsäätäjien, Euroopan parlamentin ja neuvoston on päästävä kompromissiin asiassa. Ennen kuin komissio ehdottaa lainsäädäntöä, sen on otettava huomioon kaikkien asianosaisten näkemykset. EU-edustajat harkitsevat, miten asia vaikuttaa heidän vaalipiirinsä ihmisiin ja yrityksiin. Lisäksi neuvostossa kunkin EU-maan edustajat tarkastelevat asiaa omalla kansallisella tasollaan, koska asia voi vaikuttaa joihinkin maihin enemmän tai eri tavalla kuin toisiin. Kaikkien näiden elinten on neuvoteltava ja päädyttävä kompromissiin, jotta aloitteesta voi tulla laki.

LUOKKAHUONETEHTÄVÄ: PERSOONA

Ryhmällesi määrätään tietty ”persoona”, kuvitteellinen henkilö, jota saatat haluta suostutella. Lisää ideoita ryhmäsi persoonalle alla olevaan taulukkoon.

Asiat, joista olen huolissani:	Asiat, jotka saavat minut tuntemaan oloni turvalliseksi:

MUISTIINPANOJA

A large empty rectangular box with a thin blue border, intended for students to write their notes.

OPPITUNNIN YHTEENVETO

Tämän oppitunnin kotitehtävänä on tehdä video, joka mainostaa valitsemaasi aloitetta. Säännöt ovat seuraavat:

- Työskennelkää 3 tai 4 hengen ryhmissä ja tehkää video, joka tukee oppitunnin aikana valitsemaanne aloitetta. Videon pituus saa olla enintään 3 minuuttia.
- Voitte esittää tiettyjä hahmoja videossa (eli voit olla joku eri ikäryhmästä, eri ammatista jne.).
- Voit halutessasi sisällyttää videoosi musiikkia ja/tai grafiikkaa.
- Sinun pitää hankkia lupa kuvaamiseen tietyissä paikoissa tai muiden ihmisten sisällyttämiseksi videoon.
- Videon ohessa pitää olla tekijäluettelo, josta käy ilmi, kuka on ollut vastuussa mistäkin projektin osasta.

VINKKEJÄ MENESTYVÄN VIDEOON TEKEMISEEN

Jotta video onnistuisi, suunnittelu on kaikki kaikessa. Ennen kuin ajattelet kuvaamista, sinun pitää valmistautua seuraavalla tavalla:

- **Tutki aloitettasi.** Sinun on varmistettava, että tukeudut luotettaviin faktoihin ja lukuihin.
- Valitse, mitkä **asiat ovat mielestäsi tärkeimpiä.** Muista, että sinulla on vain kolme minuuttia aikaa. Et välttämättä pysty sanomaan kaikkea haluamaasi.
- Ajattele erilaisia ihmisryhmiä, joilla saattaa olla **erilainen näkemys kuin sinulla.** Millä perusteilla he voisivat vastustaa aloitettasi? **Miten voit vastata näihin perusteisiin?**

Kun olette järjestäneet ideanne, on aika laatia käsikirjoitus. Sen pitää sisältää tekstiä ja ohjeet lukijoille, kameran käyttäjälle ja mahdollisista tehosteista, jotka haluatte lisätä videoon, kun olette lopettaneet kuvaamisen. Mieti seuraavia seikkoja.

- Videosi pitää **osoittaa suoraan katsojalle.** Katsojan pitää tuntea, että puhut hänelle. Muista siis käyttää oikeanlaisia ilmaisutapoja.
- Käytä erilaisia lähestymistapoja, joita opit oppitunnilla. Käytä niitä, jotta osaat päättää, miten ideat tulisi ilmaista. **Käytä ilmaisia, jotka puhuvat logiikasta, tunteista, eettisyydestä ja uskottavuudesta** sen mukaan, mikä auttaa sinua esittämään väitteesi.
- Mieti, **keitä yleisösi voisi olla.** Tulet jakamaan tämän opiskelutovereiden kanssa, mutta mieti hieman, kuinka esimerkiksi opettajasi kaltaiselle henkilölle pitäisi puhua.
- **Pidä teksti selkeänä ja yksinkertaisena.** Kun laadit käsikirjoitustasi, lue se ääneen nähdäksesi, kuinka helppoa sen sanominen on. **Lyhyet lauseet ovat parempia kuin pidemmät.**
- Kun luulet saaneesi käsikirjoituksen valmiiksi, **lue koko teksti ääneen ja mittaa, kuinka kauan siihen menee.** Jos kesto on yli kolme minuuttia, sinun on muokattava sitä. Muista, että saatat joutua jättämään aikaa muille videoon lisättäville elementeille.

Nyt voit suunnitella videon. On myös hyvä idea tehdä kuvakäsikirjoitus. Kuvakäsikirjoitus on videon suunnitelma alusta loppuun. Se voi olla melko karkea, mutta sen pitäisi sisältää kaikki kohtaukset ja kaikki, mitä aiot sisällyttää lopulliseen versioon. Löydät esimerkkejä kuvakäsikirjoituksista verkosta googlettamalla niitä.

MUISTA:

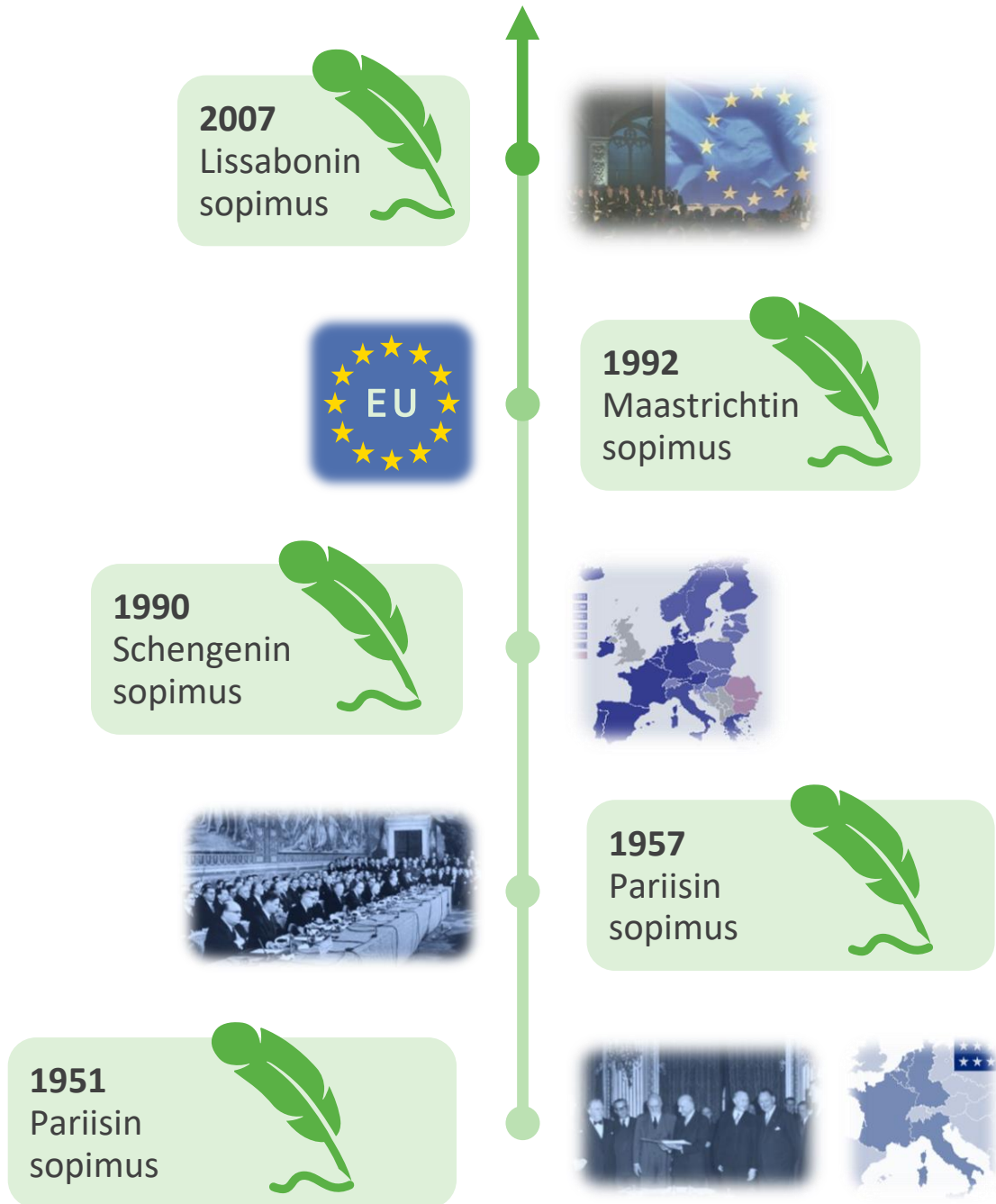
- **Videon ei tarvitse olla monimutkainen ollakseen onnistunut.** Älä suunnittele tekeväsi asioita, joiden suhteen et ole varma, pystytkö toteuttamaan ne teknisesti.
- Puhelimen kameraa on hyvä käyttää. Puhelimessa voi olla videoeditointiohjelmisto, jota voit käyttää editointiin. Jos ei ole, internetistä on saatavissa ilmainen videoeditointiohjelmisto, esim. OpenShot. Huomaa, että olet vastuussa lataamasi sisällön tarkistamisesta virusten jne. varalta ja että sinun tulee välttää henkilökohtaisten tietojesi antamista. **Jos et ole varma jostain verkossa olevasta sisällöstä, kysy neuvoa opettajalta tai toiselta vastuulliselta aikuiselta.**
- Pyri **välttämään tilanne, jossa yksi henkilö istuu kameran edessä yksin lausumassa käsikirjoitusta.** Videota voi olla tylsää ja vaikeaa kuvata, koska ihmiset tekevät virheitä. Pyrkikää jakamaan käsikirjoitus ryhmän jäsenten kesken **vaihtelun lisäämiseksi** ja jotta kaikki oppivat helpommin sanottavansa.
- Jos osaat käyttää editointiohjelmistoa, muista, että voit leikata kuvia tai grafiikkaa ja käyttää musiikkia tai selostusta. Verkosta löytämäsi materiaali saattaa olla tekijänoikeuden alaista, joten on hyvä idea käyttää **maksutonta** materiaalia.
- Mieti sellaisia seikkoja, kuten valaistus ja äänet, varsinkin jos aiot kuvata ulkona, sillä ulkona melu voi tulla monista lähteistä, kuten tuulesta, läheisestä tiestä jne.
- Sinua tullaan kuvaamaan. **Mieti hieman, mitä puut päällesi,** ja varmista, että se edustaa sitä, miltä haluat näyttää yleisöllesi. Meikkiä ei yleensä tarvita.
- Ennen kaikkea näin saat **lisäpotkua ja -energiaa** videoosi.

Onnittelut

tämän moduulin läpäisemisestä ja Euroopan unionissa demokraattisuutta koskevan sisällön oppimisesta. Demokratia toimii vain, jos jokainen tekee oman osansa, ja olet nyt oppinut yhden niistä tavoista, joilla voit vaikuttaa aktiivisesti. Eurooppalainen kansalaisaloite tuo äänesi kuuluville, ja sen avulla voit saada aikaan positiivisen muutoksen paitsi omaksi hyväksesi myös kaikille muille Euroopan unionissa.

EUROOPAN UNIONIN SOPIMUSTEN TIETOSIVU

Tärkeimmät EU-sopimukset

[Lisätietoja perussopimuksista](#)

Seuraavat sopimukset edustavat viittä tärkeää virstanpylvästä Euroopan unionin historiassa. Jos haluat lisätietoja, seuraa jokaisen tietoruudun perässä olevia linkkejä. Muista, että voit vaihtaa kieltä kaikissa tapauksissa.

PARIISIN SOPIMUS VUODELTA 1951

Euroopan unioni aloitti toimintansa 1950-luvulla, toisen maailmansodan päättymisen jälkeen. Tavoitteena oli estää uusi sota Euroopan mantereella. Pariisin sopimus oli ensimmäinen askel kohti Euroopan yhdentymistä. Sen myötä perustettiin Euroopan hiili- ja teräsyhteisö, joka yhdisti kuusi Euroopan maata (Ranska, Länsi-Saksa, Italia, Belgia, Luxemburg ja Alankomaat), joiden välillä hiilen ja teräksen kauppaa voitiin käydä ilman esteitä. Euroopan hiili- ja teräsyhteisön päätarkoituksena oli yhtenäistää siihen osallistuvien Euroopan maiden talouksia konfliktien vähentämiseksi ja jotta voitiin pysyä tietoisena siitä, että joku jäsen käytti terästä aseiden rakentamiseen valmistautuessaan mahdolliseen sotaan.

ROOMAN SOPIMUS VUODELTA 1957

Tällä sopimuksella perustettiin Euroopan talousyhteisö (ETY), joka kokosi yhteen kuusi maata (Belgia, Saksa, Ranska, Italia, Luxemburg ja Alankomaat) ja joka edisti yhdentymistä ja talouskasvua kaupankäynnin avulla.

Sopimus loi sisämarkkinat, jotka perustuvat tavaroiden, ihmisten, palvelujen ja pääoman vapaaseen liikkuvuuteen. Se loi myös tulliliiton, joka poisti tullit jäsenvaltioiden väliltä ja asetti yhteiset tariffit ulkopuolelta tuleville tavaroille.

Monet nykyisistä EU:n toimielimistä perustettiin tällä sopimuksella:

- ministerineuvosto
- komissio
- parlamentaarinen yleiskokous (Euroopan parlamentti)
- yhteisöjen tuomioistuin
- talous- ja sosiaalikomitea.

SCHENGENIN SOPIMUS VUODELTA 1990

Schengenin sopimuksella perustettiin vapaan liikkuvuuden alue, jossa allekirjoittaneiden maiden välillä ei ole rajatarkastuksia. Se on sittemmin sisällytetty EU:n lainsäädäntöön, ja se on nyt Euroopan unionin julkilausuttu pyrkimys.

MAASTRICHTIN SOPIMUS VUODELTA 1992

Tämä on sopimus, jolla perustettiin Euroopan unioni. Siinä esiteltiin muun muassa ajatus ”Euroopan kansalaisesta”, jonka ansiosta minkä tahansa EU-maan kansalaiset voivat asua ja työskennellä missä tahansa toisessa jäsenvaltiossa. Se tarjosi heille myös muita oikeuksia ja suojaa.

Toinen tärkeä osa sopimusta oli, että siinä vahvistettiin ajatus yhteisestä valuutasta ja talouspolitiikan koordinoinnista, mikä johti euron ja Euroopan keskuspankin luomiseen.

Sopimuksessa keskitettiin monet aiemmin kansallisten hallitusten vastuulla olleet vastualueet, jotta yhdenmukaistamista voitaisiin jatkaa koko Euroopan unionin alueella. Se teki myös joitain muutoksia EU:n toimielinten valtarakenteeseen.

LISSABONIN SOPIMUS VUODELTA 2007

Tämä sopimus perustui tuolloin voimassa olleisiin sopimuksiin ja muutti niitä. Se teki Euroopan unionista oikeushenkilön, mikä tarkoitti, että se voi nyt allekirjoittaa sopimuksia tai liittyä järjestöihin yhtenä elimenä. Se teki perusoikeuskirjasta oikeudellisesti sitovan ja antoi sille saman oikeudellisen arvon kuin perussopimuksille. Se selvensi myös EU:n toimivaltaan kuuluvia asioita.

On erittäin tärkeää, että sopimuksella varmistettiin demokratian lisääminen lisäämällä Euroopan parlamentin valtaa.

Se tarjosi myös mekanismin, jolla tavalliset kansalaiset voivat vaikuttaa suoraan EU:n politiikkaan ja lainsäädäntöön. Tässä vaiheessa otettiin käyttöön eurooppalainen kansalaisaloite (ECI).

Euroopan unionin perusarvot

IHMISARVO

Ihmisarvon käsite on usko siitä, että kaikilla ihmisillä on erityinen arvo, joka on sidottu yksinomaan heidän ihmisyyteensä. Sillä ei ole mitään tekemistä heidän luokkansa, rotunsa, sukupuolensa, uskontonsa, kykyjensä tai muiden seikkojen kanssa, vaan vain sillä on merkitystä, että he ovat ihmisiä.

Ihmisarvo oikeuttaa ihmisoikeudet. Kun ihmiset jaetaan ja heille annetaan arvo luokan, sukupuolen, uskonnon ja vastaavien tekijöiden perusteella, syntyy epä tasa-arvoisia yhteiskuntia, joissa syrjintä on yleistä. Ihmiset, joille on annettu korkeampi arvo, saavat etuoikeutettua kohtelua. Jokaista, joka ei sovi mihinkään etuoikeutettuun ryhmään, voidaan hyljeksiä tai sortaa.

VAPAAUS

Liikkumisvapaus antaa kansalaisille oikeuden liikkua ja oleskella vapaasti unionin alueella. EU:n perusoikeuskirja suojelee yksilönvapauksia, kuten yksityiselämän, ajatuksen-, uskonnon-, kokoontumis-, sanan- ja tiedonsaantivapauden kunnioittamista.

DEMOKRATIA

EU toimii edustuksellisen ja osallistavan demokratian pohjalta. Euroopan kansalaisuus tarkoittaa poliittisten oikeuksien nauttimista. Jokaisella täysi-ikäisellä EU:n kansalaisella on oikeus asettua ehdokkaaksi ja äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa. EU:n kansalaisilla on oikeus asettua ehdolle ja äänestää asuinmaassaan tai kotimaassaan. Kansalaiset voivat myös suoraan vaikuttaa EU:n politiikkaan eurooppalaisen kansalaisaloitteen kaltaisten välineiden avulla.

TASA-ARVO

Tasa-arvo tarkoittaa kaikkien kansalaisten yhtäläisiä oikeuksia lain edessä. Naisten ja miesten tasa-arvon periaate on kaikkien eurooppalaisten poliittisten toimien perusta ja Euroopan yhdentymisen perusta. Tämä pätee kaikilla aloilla. Samapalkkaisuuden periaate samasta työstä tuli osaksi Rooman sopimusta vuonna 1957.

KANSANVALTA

EU perustuu oikeusvaltioperiaatteeseen. Kaikki EU:n toiminta perustuu sopimukseen, jotka sen EU-maat ovat vapaaehtoisesti ja demokraattisesti hyväksyneet. Lakia ja oikeutta puolustaa riippumaton oikeuslaitos. EU-maat ovat antaneet Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle lopullisen toimivallan, jonka tuomioita kaikkien on noudatettava.

IHMISOIKEUDET

Ihmisoikeuksia suojellaan EU:n perusoikeuskirjassa. Niihin kuuluvat oikeus olla vapaa sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvasta syrjinnästä, oikeus henkilötietojen suojaan ja oikeus oikeussuojaan.

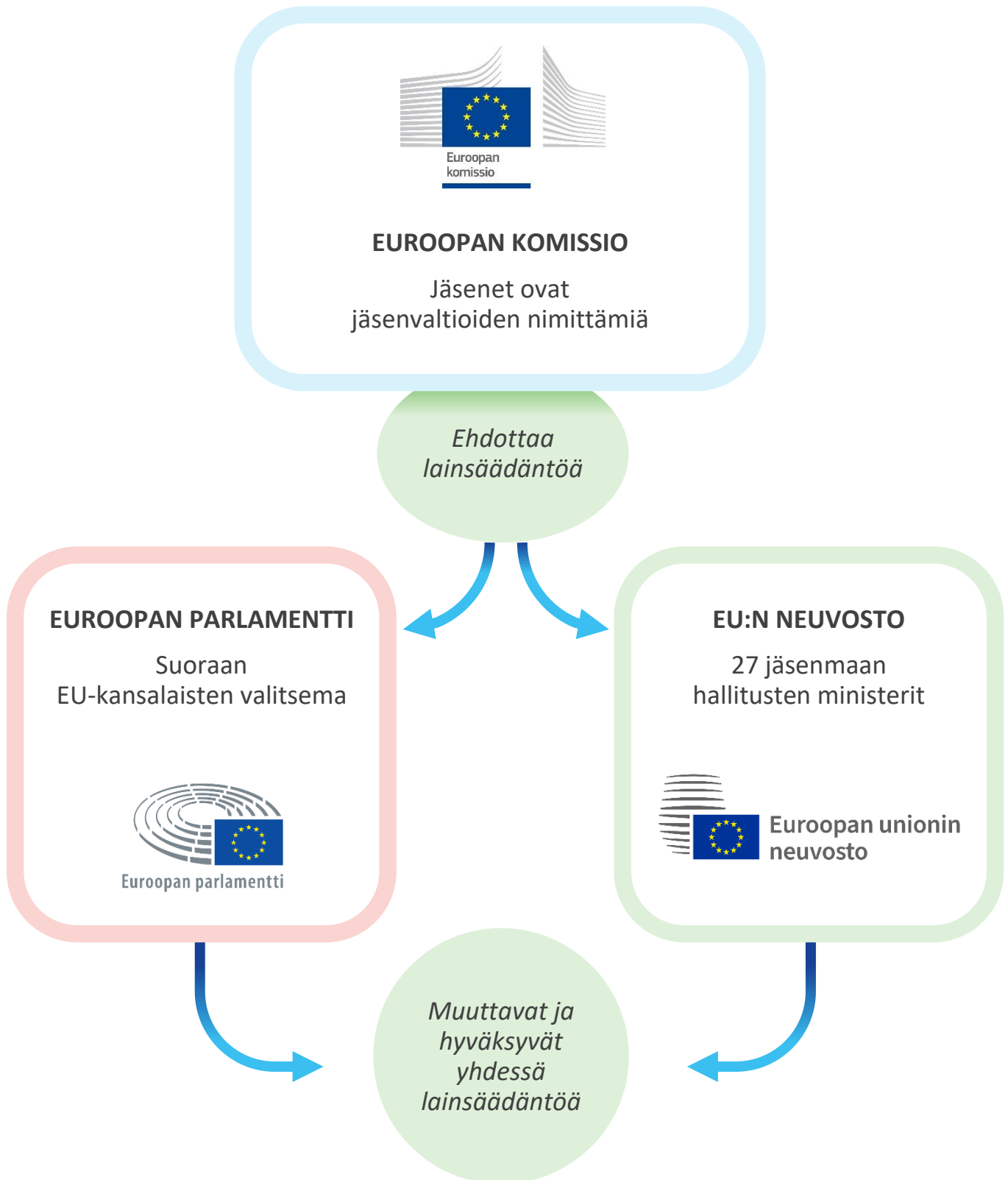
EU:N TOIMINTA-ALAT (vain tietyt)

Yksinomainen toimivalta	Jaettu toimivalta	Tukeva toimivalta
Tulliliitto	Sisämarkkinat	Kansanterveys
Kilpailusäännöt	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	Teollisuus
Rahapolitiikka	Maatalous	Kulttuuri
Kauppa	Kalanviljelylaitokset	Matkailu
Merikasvit ja -eläimet	Ympäristö	Koulutus, nuoriso ja urheilu
	Kuluttajansuoja	Pelastuspalvelu
	Liikenne	Hallinnollinen yhteistyö
	Euroopan laajuinen liikenneverkko	
	Energia	
	Oikeusasiat	
	Perusoikeudet	
	Maahanmuutto ja sisäasiat	
	Kansanterveys	
	Tutkimus ja avaruus	
	Humanitaarinen apu ja pelastuspalvelu	

[EU:n toiminta-alat](#)

EU:N LAINSÄÄDÄNTÖPROSESSI

© Euroopan unioni, 2023

Uudelleenkäyttö on sallittu, kunhan lähde mainitaan. Euroopan komission uudelleenkäyttöpolitiikka asiakirjoihin sovelletaan päätöstä 2011/833/EU (OJ L 330, 14.12.2011, s. 39).

PDF ISBN: 978-92-68-03553-5

doi: 10.2792/762098

KA-05-23-148-FI-N

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

Eurooppalainen
kansalais-
aloite